

### متن پرسش

بسم الله الرحمن الرحيم سلام عليكم: ۱. استاد شما گفتید ما از هر گناه و اشتباهی توبه کنیم در دنیا، اثر آن را در برزخ نمی بینیم و عذاب نمی شویم پس چرا علامه حسن زاده جایی فرمودند: «فکر کردیم گذشته ها گذشته ولی همه را حاضر دیدیم» منظور ایشان چیست؟ ۲. استاد گرامی به تعادل رسیدن انسان واقعا وقت می برد و زمانگیر است، اگر به تعادل نرسیده بمیریم، چگونه عذاب برزخ را تحمل کنیم برای به تعادل رسیدن خود؟ ۳. اینکه فرمودید در فعالیت های معرفتی به خود سخت بگیریم ولی در مستحبات عبادتی به خود سخت نگیریم اگر بدانیم نفس ما از سر تنبلی مخالفت می کند که مثلا نافله بخوانیم و یا بدانیم وسوسه شیطان است که آخر اعمال مستحبی را بیهوده جلوه می دهد، باز هم به نفس سخت نگیریم؟ ۴. اگر محبت کردن رهبر عزیز را به خود بارها و بارها در خواب ببینیم، می توانیم امیدوار باشیم امام زمان از ما راضی است؟ یا اینها برگرفته از خیالات ماست؟ ۵. اینکه می فرمایید کار فکری را در کنار کار عملی و مباحث اخلاقی داشته باشیم، صرف یادگیری مباحث استدلالی و فلسفی است، در حالی که آنچه اعتقادی است را با قلب خود جلوتر پذیرفته ایم و نیازی به استدلال احساس نمی کنیم؟

### متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام عليكم: عنایت داشته باشید در این موارد باید «تو پای به راه در نه و هیچ می پرس / خود راه بگویدت که چون باید کرد»، زیرا فرموده اند: «گر نپرسی زودتر کشف شود». کافی است یک برنامه ی منظم مطالعاتی به خود بدهید و آرام آرام جلو بروید. کتاب «ادب خیال و عقل و قلب» برای این کار خوب است. موفق باشید